

Memo

Aan J. Jansen
Van Drs. N. Scheerder
Telefoon 0613221762
Kenmerk B85-ASC-KA-1900012
Projectnummer RM003012
Onderwerp Resultaten vleermuisonderzoek Molenslootpad Rotterdamsebaan
Datum 11 oktober 2019

Op 19 juni 2019 heeft de Omgevingsdienst Haaglanden vragen gesteld over het verzoek om een verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) met betrekking tot zaaknummer 00547521, Molenslootpad Rotterdamsebaan. Deze vragen zijn middels een memo (Beantwoording vragen ODH, zaaknummer 00547521, Molenslootpad Rotterdamsebaan, d.d. 25 juli 2019) beantwoord. In deze beantwoording is aangegeven dat er een onderzoek met batdetector wordt uitgevoerd. Dit onderzoek is inmiddels afgerond en in voorliggende memo zijn de resultaten beschreven. Voorliggende memo is een aanvulling op de beantwoording van de vragen (d.d. 25 juli 2019) en het activiteitenplan met bijhorende bijlagen (Movares, 30 januari 2019, versie 2.0). Er zal derhalve in voorliggende memo niet (uitgebreid) worden ingegaan op de effecten en maatregelen. Deze zijn namelijk (nagenoeg) niet veranderd ten opzichte van zoals ze in de beantwoording van de vragen en het activiteitenplan zijn beschreven.

Data en werkwijze vleermuisonderzoek met batdetector

De data, aantal ronden en deelgebieden zijn in tabel 1 aan het einde van deze memo beschreven.

Het betreft een aanvullend veldonderzoek op de eerder uitgevoerde veldonderzoeken (zie de memo beantwoording van de vragen). Bomen met holten, loshangende schors of andere potentiële verblijfplaatsen, die niet volledig met een endoscoop onderzocht konden worden, zijn met een batdetector op gebruik door vleermuizen onderzocht.

De onderzochte bomen liggen in deelgebied 1 (boomnummer 7 en 8), deelgebied 2 (boomnummer 11), deelgebied 3 (boomnummer 12 en 0), deelgebied 4 (boomnummer 10 en 9) en deelgebied 5 (boomnummer 6). De onderzochte bomen zijn ook weergegeven in kaart 1.

In juni en juli 2019 zijn de zomer- en kraamverblijven in twee ronden onderzocht. Elk deelgebied is per ronde in één keer onderzocht. De bomen in elk deelgebied liggen dicht genoeg bij elkaar om door één persoon vanuit één positie te kunnen overzien. Deelgebied 3 t/m 5 zijn op één ochtend (12-07-2019) onderzocht door elk één onderzoeker. Voor de watervleermuis dient het onderzoek volgens het vleermuisprotocol tot één uur voor zonsopkomst onderzocht te worden. Voor de andere soorten, zoals de gewone dwergvleermuis, dient het onderzoek dan nog een uur te duren. De ochtendbezoeken zijn daarom ruimer ingestoken dan de gebruikelijke 2 uur, namelijk drie uur tot zonsopgang.

In augustus en september 2019 zijn de paarverblijven onderzocht. Daarnaast is ook nog een extra onderzoeksrondte gericht op zomerverblijven uitgevoerd. Voor het onderzoek naar de paarverblijven zijn deelgebieden gecombineerd onderzocht. Voor paarverblijfonderzoek is het niet nodig om het gehele gebied in één keer te kunnen overzien. De roepen van de mannetjes zijn namelijk op grotere afstand te horen. Voor de zomer- en paarverblijven is in augustus en september elk deelgebied per ronde in één keer onderzocht door één onderzoeker.

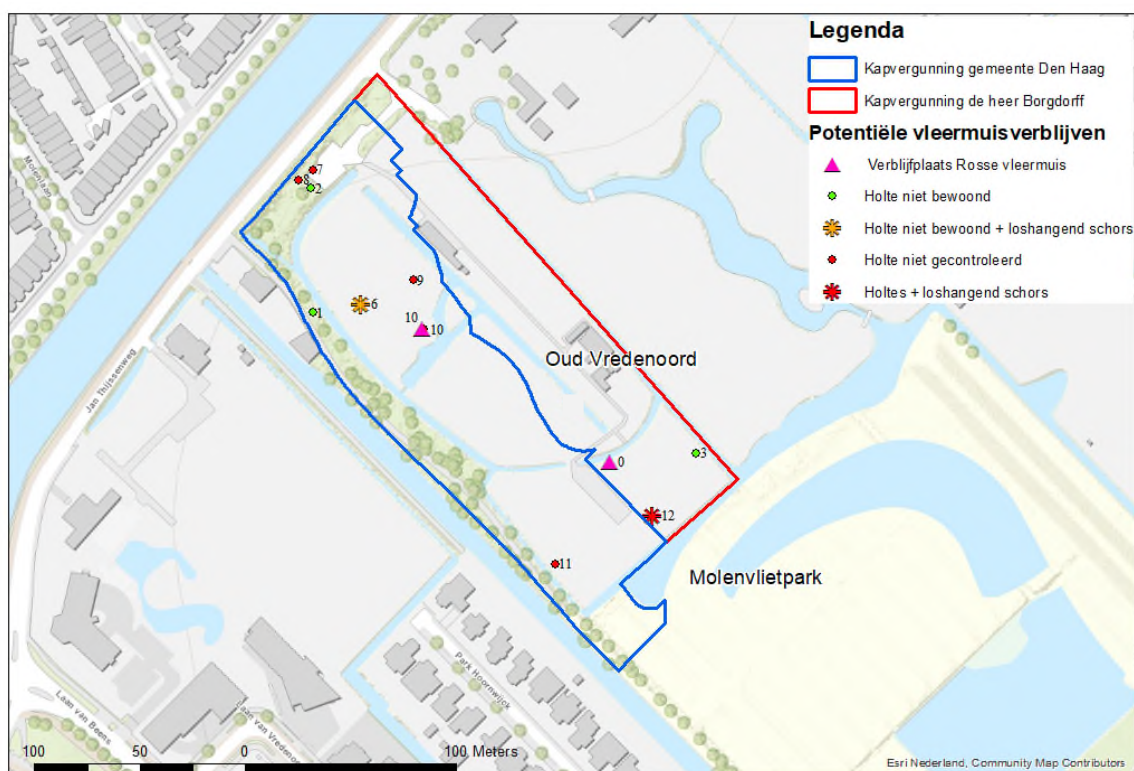
Memo

Kenmerk B85-ASC-KA-1900012

Resultaten van de veldbezoeken

Er zijn twee paarverblijfplaatsen gevonden (zie tabel 1 en kaart 1). Het betreft een waarneming van een roepende rosse vleermuis in boomnummer 10. Deze boom kon eerder niet gecontroleerd worden met een endoscoop, omdat de boom te slecht was om te beklimmen. De andere waarneming is een baltsende rosse vleermuis in boom met nummer 0 op onderstaande kaart. Deze boom staat buiten het projectgebied Molensloot Rotterdamsebaan.

In het laatste uur voor zonsondergang zijn regelmatig overvliegende en foeragerende vleermuizen gezien in de zone bij het Molenslootpad. Het betroffen 20 a 40 exemplaren, voornamelijk gewone en ruige dwergvleermuis en af en toe rosse vleermuis en laatvlieger. De overvliegende vleermuizen kwamen van het oosten en vlogen langs het Molenslootpad de Vliet over.

Kaart 1: onderzoeksresultaten vleermuisonderzoek

Effecten

Door de uitvoering van kapwerkzaamheden voor het Molenslootpad worden mogelijk rosse vleermuizen verstoord in hun verblijfplaatsen en wordt een paarverblijf vernietigd. Het vernietigen van een verblijfplaats is een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.5 lid 4. Het verstoren van dieren in hun verblijfplaatsen is een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.5 lid 2.

Aangezien de bomen buiten het plangebied (inclusief de bomen parallel aan het Molenslootpad buiten het plangebied) blijven staan en in de eindsituatie er ook weer bomen terugkomen binnen het plangebied, wordt geen enkele vliegroute dermate onderbroken dat de vliegroute niet meer

Memo

Kenmerk B85-ASC-KA-1900012

functioneel is. Wel kan bij gebruik van werkverlichting gedurende de aanlegfase verstoring van passerende vleermuizen optreden.

Er is voldoende foerageergebied aanwezig in de omgeving. Zoals het bosgebied bij Vredenoord en het perceel ten zuidwesten van het plangebied. Ook de Vliet en de aanwezige bergingswateren in de omgeving vormen foerageergebied voor de vleermuizen. Er verdwijnt daarom geen essentieel foerageergebied. In de eindsituatie komen ook weer water en bomen terug waardoor de functie als foerageergebied behouden blijft. Wel kan bij gebruik van werkverlichting gedurende de aanlegfase verstoring van foeragerende vleermuizen optreden.

Maatregelen

Er zijn 60 vleermuiskasten geplaatst. Waarvan 28 voor het project Molenslootpad en 22 voor het project Jan Thijssenweg 10. Daarbovenop zijn er 10 extra kasten geplaatst. Hierbij is rekening gehouden met de gewenningsperiode van 6 maanden. Dit staat uitvoerig beschreven in de beantwoording van de vragen en het activiteitenplan.

De bomen worden begin maart 2020 gekapt. Dit is buiten de paarperiode van vleermuizen en net na de overwinteringsperiode van vleermuizen. Massa winterverblijven worden niet verwacht (zie ook het activiteitenplan). De potentiële bomen (dit zijn de onderzochte bomen) worden per 1 maart (einde overwinteringsperiode) overdadig gedurende vier nachten verlicht met bouwlampen. Daarna worden de bomen vóór aanvang van het broedseizoen van vogels gekapt. Ook rond zonsopgang is de verlichting voldoende verstoring dat dit vleermuizen verhindert om in te vliegen in de bomen die worden verlicht. De potentiële bomen worden onder begeleiding van een ecooloog voorzichtig en langzaam geveld, zodat eventuele verblijvende vleermuizen kunnen uitvliegen en vluchten. Indien deze planning vanwege de proceduretijd van de vergunningaanvraag niet kan worden gehaald, worden de bomen na afloop van het broedseizoen onder begeleiding van een ecooloog verlicht en gekapt. Dit is na 15 juli, maar voor aanvang van het paarseizoen van vleermuizen (15 augustus). In deze periode gebruiken vleermuizen verblijfplaatsen als zomerverblijven en kunnen zich makkelijker verplaatsen als in de winter- en paarperiode.

Er is geen ontheffing benodigd voor het vernietigen van de aanwezige vliegroutes en foerageergebieden aangezien geen enkele vliegroute dermate wordt onderbroken dat de vliegroute niet meer functioneel wordt en het geen essentieel foerageergebied betreft. Er worden echter wel enkele maatregelen getroffen vanuit de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

1. Er wordt niet gewerkt tussen zonsopgang en zonsopkomst. Wanneer dit niet mogelijk is wordt maatregel 2 genomen.
2. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen wordt bij nachtelijke werkzaamheden zo min mogelijk met kunstlicht gewerkt. Daar waar dit niet mogelijk is wordt lichtval op bomen, gebouwen en water in en langs het projectgebied voorkomen door gebruik te maken van gerichte verlichting.
3. Onder begeleiding van een ecooloog de vliegroute langs het Molenslootpad optimaliseren. Door overhangende begroeiing boven de sloot langs het Molenslootpad te verwijderen wordt deze nog geschikter als vliegroute.
4. Het projectgebied en daarmee ook de zone bij het Molenslootpad wordt vleermuisvriendelijk ingericht. Er worden waterpartijen aangelegd, natuurvriendelijke oevers, vleermuisvriendelijke verlichting langs het pad en groen aanplant in de vorm van bloemenmengsels, heester en bomen.

Memo

Kenmerk B85-ASC-KA-1900012

Effecten na maatregelen

Door het tijdig ophangen van een ruime hoeveelheid alternatieve verblijfplaatsen is er geen effect op de lokale populaties van de rosse vleermuis. De gunstige staat van instandhouding blijft gegarandeerd.

Door bovengenoemde maatregelen worden effecten op vleermuisvliegroutes en foerageergebieden zoveel mogelijk voorkomen en wordt invulling gegeven aan de zorgplicht. Aangezien geen enkele vliegroute dermate wordt onderbroken dat de vliegroute niet meer functioneel wordt en het geen essentieel foerageergebied betreft, is er geen effect op de lokale vleermuispopulaties. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet benodigd voor vliegroutes en foerageergebieden.

Drs. N. Scheerder
Adviseur ecologie & vergunningen

Memo

Tabel 1: gegevens en resultaten veldonderzoek

Datum	Gebied	Aantal onderzoekers	Tijdstip	Onderzoek naar	Weersomstandigheden	Paarverblijven
23-06-2019	1	1	Ochtend	Zomer, kraam	15°C, droog, 2Bft	Nee
26-06-2019	3	1	Avond	Zomer, kraam	17°C, droog, 3Bft	Nee
27-06-2019	4	1	Ochtend	Zomer, kraam	15°C, droog, 2Bft	Nee
28-06-2019	2	1	Avond	Zomer, kraam	20°C, droog, 3Bft	Nee
29-06-2019	5	1	Ochtend	Zomer, kraam	16°C, droog, 2Bft	Nee
07-07-2019	1	1	Ochtend	Zomer, kraam	13°C, droog, 2Bft	Nee
12-07-2019	4, 3, & 5	3	Ochtend	Zomer, kraam	17°C, Korte buien, 2Bft	Nee
14-07-2019	2	1	Ochtend	Zomer, kraam	15°C, droog, 2Bft	Nee
24-08-2019	2 & 3	1	Avond	Paarverblijven	19°C, droog, 1Bft	Ja Rosse vleermuis, dg 3, boomnummer 0
25-08-2019	3	1	Ochtend	Paar- en zomerverblijven	14°C, droog, 1Bft	Ja Rosse vleermuis, dg 3, boomnummer 0
25-08-2019	4 & 5	1	Avond	Paarverblijven	21°C, droog, 1Bft	Ja Rosse vleermuis, dg 3, boomnummer 0
26-08-2019	5	1	Ochtend	Paar- en zomerverblijven	18°C, droog, 1Bft	Ja Rosse vleermuis, dg 4, boomnummer 10
26-08-2019	1	1	Avond	Paarverblijven	18°C, droog, 1Bft	Nee
27-08-2019	2 & 4	2	Ochtend	Paar- en zomerverblijven	20°C, droog, 1Bft	Nee

Memo

Kenmerk B85-ASC-KA-1900012

12-09-2019	1	1	Avond	Paarverblijven	18°C, droog, 4Bft	Nee
13-09-2019	1	1	Ochtend	Paar- en zomerverblijven	18°C, Korte bui, 3Bft	Nee
14-09-2019	2 & 3	1	Avond	Paarverblijven	14°C, droog, 1Bft	Nee
15-09-2019	4 & 5	1	Avond	Paarverblijven	16°C, droog, 1Bft	Nee